

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Neprankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Naročnino in naznaila sprejema upravnništvo v Gorici, Semeniška ulica 8, 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtnu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin, dvakrat 12 vin, trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Delavski shod.

Na shod, ki ga je priredilo „slov. kat. del. društvo v Gorici“ se je zbralo v nedeljo pri gosp. Gorjancu na Kornju ogromno število slovenskih delavcev iz Gorice in okolice. Govorili so: Dr. Andr. Pavlica, Jos. Ličan, Anton Šinigoj, Janez Lovišček in Franc Blažica iz Št. Petra.

Na predlog sobrata Franca Blažica iz Št. Petra se je sprejela z enoglasnim odobranjem sledeča resolucija: „Občni zbor pozivlje vse delavstvo goriške dežele k edinosti, ker drugače ne bode ničesar doseglo. Bodi dolžnost vseh udov „slov. kat. del. društva“, da si prizadevajo iz vseh moči, da se zatre pogubna soc. demokracija, ki cepi naše delavstvo. Vsakdo naj skuša po svojih razmerah podučiti posamezne delavce, ki so člani soc. demokracije, da se jej odpovedo in vsi složno pristopijo k našemu kat. del. društvu. Občni zbor je trdnega prepričanja, da se bode naše delavstvo vedno bolj pogrezalo v ubožstvo in suženjstvo, ako se kmalu ne zjedini na pravi krščanski podlagi.“

Č. g. Ličan je v svojem govoru najprej omenjal izrednih zaslug mnogoletnega našega predsednika dr. Jos. Pavlica, ki nas je zapustil sredi obilega dela. Pozval je vse društvnike, naj v znak hvaležnosti in spoštovanja ustanejo ter zakličejo trikrat: Slava!

Na to je govornik pripovedoval, kako se zdaj po vsem svetu živahno razvija krščansko-socialna stranka. Kazal je na žalostne razmere na Francoskem, ki so nastale le vsled tega, ker se katoliška stranka ni dovolj gibal. Na koncu je pozval vse društvnike, naj bodo edini in naj se tesno oklepajo krščansko-socialnega programa!

Na predlog sobrata Antona Šinigoja se je z navdušenjem sprejela sledeča resolucija: „Blagoslovljenje društvene

zastave naj se izvrši kar najbolj slovesno. Povabijo naj se katol. društva goriške dežele. Priredi naj se v Št. Petru ljudska veselica in če mogoče tisti dan tudi društvena tombola.“

Sprejela se je tudi ta-le resolucija: „Občni zbor je mnenja, da je za delavske kakor tudi za vse ubožne družine goriške dežele zdaj nujna potreba, da se v Gorici ustanovi zavod za slovenske sirote. Zato sprejemlje z veseljem na znanje, da hoče društvo katoliških detoljubov ustanoviti tak zavod v Gorici. Občni zbor pozivlje vse društvnike, naj začnejo po deželi živahno agitacijo v ta namen, da se misel vresniči. Naj se obvestijo tudi naši državni in deželni poslanci, ki naj izposlušajo deželno in državno podporo, kakor tudi slovenska županstva, ki naj ustanovitev krepko podpirajo. Zavod bo za Slovence v verskem, narodnem in gospodarskem oziru velike važnosti. Odbor delavskega društva naj stopi v zvezo z društvom kat. detoljubov in naj ustanovitev pospeši, ker je za delavski stan skrajna potreba.“

Sobrat Janez Lovišček je omenjal grde konkurence, katero delajo delavci iz Italije domačim delavcem. Predlagal je v tem oziru sledečo resolucijo: Odbor kat. slov. delavskega društva naj se obrne do državnega poslanca pete kurije dr. Antona Gregorčiča s prošnjo, naj vpliva pri vladi na to, da se bodo pri javnih delih, zlasti pri gradnji bohinjske železnice nastavliali le domači delavci in ne delavci iz tujih držav.

Predsednik dr. And. Pavlica je zaključil shod z besedami: Ako bi se posrečilo slov. kat. delavskemu društvu, da se vresniči misel o slovenskem sirotišču v Gorici, smela bi nam po pravici čestitati vsa goriška dežela. Za goriške Slovence bi bil to velik korak naprej. Mi mi želimo naprej! Zato smo si omislili novo zastavo sv. Jožefa, patrona kršč. delavcev,

pod katero hočemo pogumno korakati od napredka do napredka za čast Božjo, za blagor delavskih stanov, za zmago pravice in resnice!

Po shodu so delavci zložili 20 K 43 v, in sicer 2 K 43 v za zastavo, 8 K za prihodnje sirotišče, 5 K za „Šolski Dom“ in 5 K za „Alojzijevišče“.

Tako more slov. kat. delavsko društvo v Gorici zopet zabilježiti imeniten dan, ki je v naših delavcih poživil krščansko navdušenje in porodil mnogo novih sklepov in načrtov za bodočnost.

Boj alkoholizmu.

Naša naloga.

Iz vsega dosedaj navedenega je pač razvidno, kako škodljivo je nezmerno uživanje alkoholnih pijač. Ni pretirano, če trdimo, da je naša družba v resni nevarnosti radi nezmerne uživanja upijanljivih pijač. Kako se potapljajo posamezniki, vidimo povsodi. Dan na dan pa raste njih število, in če se to ne omeji, mora res propasti ves narod. Ako povdarjamo, da se je pijač, ki imajo več kot 50 odstotkov alkohola, l. 1897 v Avstriji porabilo 9.9 litrov na glavo, in da jo prekaša le še edina Danska, razvidimo, da je sveta naloga pravega domoljuba boriti se proti tej moderni bolezni. V statistiki o porabi alkoholnih pijač je, žal, Avstro-Ogrska na predzadnjem mestu. To je pač jasen dokaz, da mi bolj bolehamo na tej hudi bolezni kakor drugi. Večino prebivalstva tvorimo Slovani in razen tega moramo tudi priznati, da smo vobče strasti pijančevanja bolj vdani, kakor n. pr. Nemci ali Lah. Vrh tega smo, vsaj Slovenci, večinoma delavski narod in zato se najdejo pri nas vsi oni nedostaki, ki ovirajo delovanje zoper alkoholizem. Tudi so pri nas tla za to nevarno strast jako ugodna.

Pa tudi ni čuda!

Bil je že čez štirideset let star, suhljat, kakor staro metlišče. Nosil je rujavo brado in kedar je navlekel nase debelo suknjo iz ravno tako rujavega blaga, je bil najbolj podoben kakemu samostanskemu bratu.

Tudi drugače je bil čuden človek. Ženske se je ogibal, kot hudir križa; in sedaj naenkrat ta novica, da se ženi. Hej zledje, katero pa misli! uzeti, dejal je oče Matija, kateri je bil še vedno videti mlajši kot sin.

— Hudimar, zategnil je Jože, v Rovte pojdem pogledat, doma že ni nobene zame.

In šel je res. Uzel je sè sabo soseda Jerneja, kateri je bil podoben vpognjeni preklji, da bi ta govoril zanj.

Na poti ju je srečal Zatravnikar.

— Kam pa, kam pa?

— Hudimar, zastran krav greva; rad bi kupil jedno, in pomežknil je po strani proti Jerneju.

— He, he! le dobro kupčujta, he, he!

In šla sta dalje čez Obrekovco in po gozdu tja v Rovte. Prvi dan prideta do kmeta Šebenika, kateri je imel tri hčere.

— Hudimar, tu pa bo kaj, začniva.

— A tako, radi krav hodita, radi krav, pravi kmetica. No pri nas tudi prodamo jedno, pa še po ceni morda.

Treba se torej resno boriti zoper to kugo. Pri nas Slovenci ni manjkalo svarilnih glasov in resnih opominov. Kolikor je pijančevanje pravno zlo, ga je vedno cerkev pobijala v verskem pouku na leci, pri pridigi in pri misijonih. To sredstvo je še do dandaneve večinoma edini odpor zoper to grešno strast.

Jako izdatno je posegal vmes naš za ljudski blagor vneti škof blagega spomina A. M. Slomšek l. 1841 s svojo knjigo: „Čujte, čujte, kaj zganje dela!“ Razen tega večjega dela je Slomšek porabil vsako priliko, da v pastirskih listih in drugih spisih svari svoje rojake pred pogubno razvado pijančevanja in posebno zganjepitja. Njegov trud gotovo ni bil zastonj, a bil je omejen le na njegove čitatelje!

V ljubljanski škofiji vstanovili so družbo treznosti, ki šteje sicer mnogo udov, a ustaviti gorja ne more.

Toda povdarjanje samo verske strani v boju proti alkoholizmu ne doseže trajnih uspehov. Nikakor ne zadostuje samo vplivanje na srce, treba vplivati tudi na človeški razum. Stopiti treba pred ljudstvo z znanstvenimi podatki, z dejstvi, katerih nihče ne more ovreči. Večina ljudi še ne ve, ali noče vedeti, da bi bila v alkoholizmu kaka resna nevarnost. Ljudstvo vidi žrtve alkoholizma ob vseh krajih in koncih, in vendar še ne misli na resno nevarnost ali na mogoč pogin. Zato nima strahu pred alkoholizmom in se mu tembolj vdaja. Zato pa je sveta naloga domoljuba, alkoholizem pobijati ne samo v cerkvi z verskega stališča, ampak tudi od zunaj z znanstvenim dokazovanjem njegove škodljivosti. Ven torej med ljudstvo. V društvih, na shodih, v poučnih zborovanjih kažimo ljudstvu grozne posledice pijančevanja in sosebno zganjepitja.

Toda besede mičejo, a zgledi vlečejo. Nikakor pa ne zadostuje še sam pouk,

— Kaj bo iz tega, pravi Jernej skrivoma in sune Jožeta v rebra, Kaj pa delava, saj tu ne smeja govoriti tako, tu morava o ženskah.

— Hudimar, kakšno bolj mlado, morda še junico, bi rada.

— A tako, takó. No, no tudi lahko dobista. Lani smo priredili dve prav lepi, obe rudečkaste dlake.

— Primojdunaj, zagode Jernej, pa bodi vendar tiho, saj vse pokaziš; tu ne bo nič.

— Pa še malo potrpi, pa pride gospodar in vama pokaže živali, pravi žena.

Kmalu na to je vstopil Šebenik in šel potem kazat svojo rogato živino. Pred hlevom so srečali ravno starejšo hčer, ki je nesla nekaj zelenjadi v rokah.

Hudimar, zategnil je Jože ves prestrašen in že je telebil tako nerodno po tleh, da se je deklica na glas zasmejala.

Ogledala sta si živino in se slednjic tako zamislila, da nista več vedela, kaj prav za prav iščeta. Kmet je hvalil, ona dva sta kimala z glavama; konečno so se zjedini za ceno in kupila sta — kravo.

Kako se jima je dalje godilo viri ne povedó, le toliko sem še potem poizvedel od starega Zatravnikarja, da se je Jože po končanih pedesetih vendar „zavozlal“.

LISTEK.

O zakladu pod Čavnjem.

Čaven stoji na zlatem stolu, sem slišal že od nekaj. Mene je to kot otroka posebno zanimalo, kajti zlató — koga ne bi spravilo to iz ravnotežja.

Kedar sem gledal od daleč to divje skalovje, te z mahom poraščene pečine, kedar sem opazoval grupe in gr bene tam gori v pobočju, vselej me je navdalo neko skrivna čustvo: morda se meni posreči dobiti te zlate kepe, ki leže nakopičene globoko pod hribom. A osoda me je zanesla preje med svet, tam so mi ukrali še to upanje, še to nado, češ, da sem neumen, da so to le bajke, prazno govorčenje. In mto sem gledal od tedaj na Čaven, ko ga je obsevala jutranja zarja, nisem mogel razumeti, ali je to mogoče, da moj Čaven res ni zlat — marveč se o zakladu pod Čavnjem le pripoveduje.

Poslušajmo toraj!

Pasel je nekaj mlad pastirček ovce na Platnah pod Čavnjem. Nekega popoldne pa ga spanec premaga in zaspi. Ovce so se pasle same, in nekatere so šle višje in višje po skalovju in prišle v neko votlino. Šle so nekaj časa po luknji naprej, a potem so se zopet vrnile. Ko se deček prebudi, vidi, da čreda ni skupaj;

še le po dolgem iskanju dobi zopet vse ovce. A kako se začudi, ko vidi, da imajo nekatere zlato volno, ki se sveti kot solnce.

Čez nekaj dni pride tod mimo Lah. Ko vidi te zlatovolne ovce, vpraša začuden dečka, kaj in kako. Ta mu pové, da so se nekatere zapasle precej visoko, a vendar ne ve, kako so prišle do zlata. Lah pa, samogoltnož, hitro začne iskati in res dobi luknjo, katera je peljala globoko pod zemljo. Odpravi se domov. Čez leto dni pride zopet, da bi si naložil zlate rude. Prinesel je sabo vse potrebno ter odšel v luknjo. Dobil je tam bajé cele kupa zlata, katero je kar basal v svoje mehove. Ko je imel vse polno, je oprtal a glej, tu se domisli, da je pozabil zunaj priti vrstico, po kateri bi zopet našel izhod. Iskal je in iskal, a vse za-tonj. Vrgel je zlato od sebe, a izhoda vendar ni mogel najti. In gori nad njim so se takrat zasmejali podzemski duhovi, in kupi zlata so zasuli nesrečnega Laha.

Tako ni je večkrat pripovedovala moja babica, katera je to pravljico slišala od svojega očeta.

Česnikov Jože se ženi!

— Ježeš, Ježeš, so javkale babnice po vasi, ko se je zvedelo, da se Jože misli oženiti.

ljudstvu, treba tudi zgledov. Naš človek je prepričan, da mora ob vsaki priliki piti. Od veselja pije; v žalosti pije; iz jeze pije; skrbi si odganja z pijačo. Ob botrini pije; na ženitovanju pije; ob pogrebu pije. Vsaka prilika, slednji vzrok mu služi v povod, da pije. Pokažimo našemu ljudstvu, da je tudi brez vpijanljivih pijač mogoče živeti, tugo in veselje prenašati, razne družinske dogodke obhajati. Svetimo ljudstvu z zgledom zatajevanja in popolne zdržnosti opojnih pijač. Bodo v besedi in zgledu res pravi označevalci treznosti in zdržnosti našemu ljudstvu, da ga rešimo njegovega najhujšega sovražnika. Ne strašimo se napora in truda, če tudi uspeh ne bode takoj očitven. Marveč delajmo v trdnem prepričanju, da je Bog vstvaril narode ozdravljive.

Dopisi.

Iz Mirna. — Milo in prijazno pritrkovanje zvonov nam je v četrtek 27. m. m. naznanilo, da je v našo faro prišel novi duhovni pomočnik č. g. Rudež. Zares dolgo časa smo bili brez kaplana, zato pa je veselje faranov in posebno nas delavcev tem večje. Veselo upanje gojimo vsi, da bode novi g. kapelan res desna roka g. župniku, ki ima gorko čuteče srce za uboge in zatirane, da bode, kakor je sam izjavil v prvi pridigi, deloval za dušni in telesni blagor Mirencev.

V zadnjem času začeli so se vsiljevati socijalni demokratje. Toda nikakor ne smete misliti, da se je naše delavstvo že do cela nasrkalo mokraskiga duha. Mirensko delavstvo še nikakor ni dozorelo za Kopača in njegovo družbo. Treba pa se tudi nekoliko zganiti. Tukaj pri nas še životari „Kat. delavsko društvo.“ To treba poživiti, v njem združiti delavce, ustanoviti strokovne odseke za strojarske in čevljarske delavce. Zato vsi, ki imate res srce za delavstvo, začnite delovati, da se naše delavstvo združi na edino pravi, krščanski podlagi.

Da se je naše delavstvo v zadnjem času dalo premotiti socijalnim demokratom, je več vzrokov.

Prvi vzrok je, da naši delavci niso poznali socijaldemokratske stranke in njenega pogubnega programa, ker dozdej niso mnogo ali nič brali in bili podučeni. In ta priprostost naših delavcev je dobrodošla agitatorju Kopaču.

Drugi vzrok je bila prevelika nestrpnost strojarskih delavcev, ki so mislili, da kar čez noč vse dosežejo. Naglica nikdar ni dobra, in tudi pri našem štrajku ni bila. Kopač, ki se rad pobaha, da je star socijalist s trdo kožo, se ni izkazal nič kaj spreten vodja v štrajku. Kakor izkušen socijalist bi bil moral predvideti nasledke preneglega štrajka, ko večina delavcev ni bila pripravljena in nima družega ko dnevi zaslužek. Tako pa so delavci zabredli v dolgove in revščino, ker toliko časa niso zaslužili. Gospodarji in delavci so se približali in pogodili. Tudi gg. Jakl in Lokar začela sta sprejemati delavce a brez pogodbe. Pravita pa, da se takoj pogodita z delavci in jim dasta še več, kakor zahtevajo, ako se odtrgajo od Kopača in izstopijo iz demokratske organizacije. Oba naj bode ta prepričana, da se naši delavci kmalu odpovedo Kopaču, ker sedaj so začeli brati in tudi misliti, ter vedno bolj spoznavajo demokratsko stranko.

Gojimo pa trdno nado, da bode naše kat. delavsko društvo kmalu pridilo poučne shode, ki zaslepljenec odpro oči. Na delo torej, ker resnobni so dnevi. Delavec.

Iz Rihemberga. — V nedeljo 7. decembra obhajal je naš občesposlovan in zaslužni gospod nadučitelj Ambrož Poniž svoj imendan. Ker je tudi ravno obhajal tridesetletnico učiteljevanja v naši občini, poklonilo se mu je ta dan naše starešinstvo z gosp. županom na čelu, ter podelilo mu diplomu častnega občanstva, katero mu je starešinstvo soglasno podelilo. Gosp. župan Pavlica, se je v jedratem govoru laskavo zahvalil v imenu starešinstva in cele občine za njegov trud ter neumorno delovanje v blagor naše občine v vsakem oziru. Vrli naši pevci zapeli so cesarsko pesem. Slavljence se je toplo zahvalil za izkazano mu čast, ter daroval 100 kron za ubožne v občini, ter izjavil, da tudi v prihodnje hoče delovati po geslu: Vse za vero, dom, cesarja. Trikratni živijo prisvetlemu cesarju je zaključil lepo slovesnost.

Opazovalec.

Politični pregled.

Državni zbor. — Za zasebne uradnike. Kaj je z zak. načrtom glede pokojninskega zavarovanja zasebnih uradnikov, je vprašal slov. poslanec vitez Berks načelnika socijalno-političnega odseka. Poročevalec Fort m n je odgovoril, da pride zakon na vrsto, kakor hitro pripuste razmere.

Postava proti prodajalcem po hišah ali krošnjarjem. — Kdo ne pozna kupčije od hiše do hiše. Prodaja se razno blago: robci, gumbi, noži, rešeta, suha roba itd. So kraji pri nas na Goriškem, Kranjskem in Južnem Tirolskem, kjer ljudje svoje družine prerediti samo z dobičkom od te prodaje. Seveda trgovci ne gledajo radi te trgovine po hišah. Zbornica je začela obravnavati o vladnem načrtu glede krošnjarstva, katerega je že davno sklenil obrtni odsek. Postava se vtegne konečno sprejeti v tem smislu, da prebivalci onih krajev, ki ne morejo drugače živeti kakor o tem prodajanju, bodo smeli baviti se tudi v bodoče. Občine pa bodo dobile pravico, da bodo smele prepovedati tako prodajanje. Slovenski poslanci se trudijo, da izposljujejo postavno določbo, ki dovoljuje krošnjarenje prebivalcem kočevskega in novomeškega glavarstva, sodnega okraja Bovec in občine Trnovo na Goriškem. Postavni načrt pravi, da vlada mora a ne mora dovoliti tem prebivalcem krošnjarenje.

Nedeljski počitek. — Vlada je predložila načrt, s katerim naj bi se predrgačil zakon z leta 1895 glede nedeljskega počitka pri obrtu in trgovini. Socijalno političen odsek pa krpa ob tem zakonu, da ostane brezpomemben. Kakor po navadi pustili bodo toliko stranskih vrtic, da nedeljski počitek ostane še nadalje le na papirju.

Spravna pogajanja med Nemci in Čehi. — Nemški zastopniki so sestavili svoje zahteve ter jih predložili češkimi poslancem. Nemci zahtevajo naj se Češka razdeli v okrožja, ki naj bi se ujemala z jezikovnimi mejami. Okrajna glavasva bi tvorila okrožja, čisto češka, čisto nemška in mešana. Ta okrožja bi prevzela nekatere posle glavarstev in namestništva. Vsi uradi po vsem Češkem pa morajo sprejemati vloge v obeh deželni jezikih. Češki notranji jezik naj se dovoli le „zaradi enostavnije uprave“, in vsi slučajji morajo se taksativno nasesti. V vseh drugih slučajjih ostane izključno le nemščina v veljavi. — Nemški poslanci tudi zahtevajo, da se uradniški status razdeli v nemški in češki in sicer po narodnem prepričanju. Ni zadosti da je uradnik zmožen jezika, ampak se mora javno priznavati k nemški ali češki narodnosti. Za narodne manjšine v okrajih druge narodnosti, mora pri vsakem sodišču in uradu biti nameščen uradnik, ki je v besedi na pisavi zmožen jezika manjšine. Vsa druga vprašanja, ki naj se pozneje rešijo, nemški poslanci na naškvaajo.

Češki zastopniki pa so izjavili, da smatrajo predložena načela nemških strank za nesprejemljiva in odklanjajo vsako razpravo. Izdelati hočejo nov načrt, ki naj služi za podlago rešitve vseh spornih vprašanj mej Čehi in Nemci v deželah češke krone. Körber torej še ni dosegel svojega namena in prav malo upanja je, da se doseže sprava.

Nagodbena pogajanja se nadaljujejo. Ogerski ministerski predsednik je bil pri cesarju. Kokor splošno trde, so dogodki v Nemčiji prisilili Ogre, da nadaljujejo in če mogoče do novega leta dovrše dolgotrajna nagodbena pogajanja. V nemškem državnem zboru hočejo če tudi z nasilstvom dognati razpravo o novih carinskih tarifah do konca tega meseca, da bi potem odpovedali dose-danje trgovinske pogodbe z drugimi državami.

Trgovinska pogodba med Avstro-Ogrsko in Italijo. — Z Dunaja se poroča, da odpove Avstro-Ogrska gotovo trgovinsko pogodbo, ki jo ima z Italijo.

Zoper zvišanje vojaštva je bilo preteklo nedeljo na Moravskem več protestnih shodov.

Francoska vlada je ustavila plače nekaterim onih škofov, ki so podpisali znano spomenico za kongregacije.

Novice.

Odlikovanja. — O priliki zgradbe nove justične palače v Gorici je Nj. Vel. cesar podelil in sicer: predsedniku tu-

kajšnjega c. k. okrožnega sodišča dvornemu svetniku gospodu vitezu Karlu De-facis-u komturni križec, gospodoma deželnosodnemu svetniku Josipu Milovčiču in višjemu inženirju v ministerstvu za notranje zadeve Josipu Wojtehovskemu pa viteški križec reda Franca Jožefa.

Duhovniške spremembe. — Č. g. Bogomil Nemec, vikar na Pečinah, gre za vikarja v Gabrovico pri Komnu. Na njegovo mesto pride č. g. Janez Spietzer, bivši frančiškan in župni upravitelj na Peravi pri Beljaku.

Smrtna kosa. — Umrl je v Cam-polongo v Furlaniji deželni poslanec g. Vincencij Micheli.

Umrl je dne 1. decembra v Gabrijah pri Ajdovščini g. Štefan Koruza v starosti 82 let. Ranjki je bil skrben in vzoren gospodar od začetka do konca svojega življenja. — N. v m. p.

Umrla je dne 5. t. m. na Krškem po dolgi in mučni boleznij gospa Marija Premrou rojena Mencinger. Pokojnica je bila soproga c. kr. notarja v Kobaridu, gospoda Premrou-a in hči znanega slovenskega pisatelja dr. Mencingerja. Gosp. notarju in ostali rodbini izrekamo na tem mestu, svoje najiskrenejše sožalje na tej britki izgubi. Pokojnici pa bodi lahka domača zemljica, in večna luč naj ji sveti!

Umrl je v Feldhofu pri Gradcu dne 5. t. m. pomorski višji komisar I. reda, vitez Franc Jožefovega reda itd. g. Ivan Marušič v 61. letu svoje starosti. Truplo pokojnika so prepeljali včeraj na tukajšnji kolodvor južne železnice, od koder se je vršil ob 3. uri popoludne pogreb, katerega se je udeležilo, poleg nekaterih častnikov, mnogo znancev in čestiteljev pokojnikovih iz mesta ter mnogo vaščanov iz St. Andreža, njegove rojstne vasi. Pokopali so ga na pokopališču v St. Andrežu, kjer so mu domači pevci ginjaivo zapeli nadgrobnico. Pokojnik je bil brat ranjkega profesorja Monsigr. Andreja Marušiča. N. p. v m.

„Centralna posojilnica“ v Gorici je imela v letošnjih 11 mesecih 1.935.251:21 K prometa. Stanje hranilnih vlog z zadnjim dnem novembra je znašalo 600.309:29; stanje posojil 563.343:38; stanje tekočega računa: 57.818:59 K.

Za Alojzijevešče: G. a Amalija Lavrenčič 10 K, r. Štef. Koruza zapustil 10 K. Bog plati!

Za zastavo slovenskega katoliškega delavskega društva so se darovali: P. n. Jakob Pirih 1 K, Anton Fornazarič 1 K Delavci. zbrani na občenem zboru v nedeljo 2 K 43 v (Za prihodnje sirotišče 8 K, za „Šolski Dom“ 5 K in za „Alozijevešče“ 5 K), č. g. Franc Stepančič 3 K.

Odgovor „Soči“. — „Soča“ obdoljuje slovensko duhovščino, da nistorila svoje dolžnosti napram vsemu onemu, kar se je zgodilo proti slovenskim vernikom v Trstu in Ricmanjih, da nima smisla za narodno delo itd. Vsa ta obdolženja najodločneje zavračamo. Slovenska duhovščina je vedno vršila svojo narodno dolžnost. Slovensko duhovščino ne bodo učili ljubezni do naroda oni, kojih geslo je: Če naša ne velja, pa naj vse hudič vzame, ki v svojem glasilu pozivljajo liberalne Italijane k zvezi proti klerikalcem. Ljudje, katerim je narodnost in tudi naprednost le molzna krava, ne bodo obdolževali slov. duhovščine. Slovenska duhovščina je in bode vsikdar branila pravice svojega naroda.

Odločno zavračamo tudi podtikanje, da je sveta katoliška cerkev slovenske vernike začela obsipati z krivicami. Jeden italijanski župnik, ki dela krivica Slovincem, še ni kat. cerkev, ki je skrbna materi vseh vernikov. Ricmanjskih homatij pa ni kriva nenasična bisaga, ker dolinska duhovščina že tri leta ni jemala naturalij iz Ricmanja. Ista je sama predlagala, da se dohodek iz naturalij ricmanjskih izloči iz dolinske fasije. Samostojni župniji so se Ricmanjci sami odpovedali. Zlobna volja brezvestnih agitatorjev je tu največ zakrivila.

Politični obhod. — Kakor smo že poročali, vršil se bode politični obhod bohinjske železnične proge in sicer na črti med Podbrdom in St. Petrom pri Gorici od dne 15. t. m. pa do 22. januarja 1903. Ta obhod pa se bo vršil v tem le redu. V ponedeljek dne 15. t. m. obhodi komisija črto med 35:7 in 40 kilometrom; v torek 16. dec. od km 40 do 43. Ob enem se vrši ogled nameravanega kolodvora v Hudijužini. V sredo 17. t. m. obhodi komisija črto med km 43 in 46;

četrtek 18. t. m. od km 46 do 49 in ogled prostor za kolodvor na Grahovem. V petek 19. t. m. ogled radi nameravene postaje Podmelec in obhod od km 49 do 52; v soboto 20. t. m. obhod med km 52 in 55. V ponedeljek 22. t. m. obhod med km 55 in 57 in ogled prostora za kolodvor pri Sv. Luciji.

V sredo 7. januarja 1903 obhod od km 57 do 61; v četrtek 8. januarja obhod od km 61 do 64. V petek 9. januarja obhod od km 64 do 67 in ogled nameravanega kolodvora v Avčah. V soboto 10. januarja obhod od km 67 do 70; v ponedeljek 12. januarja obhod od km 70 do 72 in ogled kolodvora v Kanalu. V torek 13. januarja obhod od km 72 do 75. V sredo 14. januarja obhod od km 75 do 79 in ogled nameravanega kolodvora v Plaveh. V četrtek 15. januarja obhod od km 79 do 83. V petek 16. januarja obhod od km 83 do 86:2. V soboto 17. januarja obhod od km 86:2 do 88. V ponedeljek 19. januarja obhod od km 88 do 89:9 in ogled nameravanega kolodvora v Gorici. V torek dne 20. januarja obhod zaostali del črte od km 89:9 do 92:8. Dotični zapisniki se spišejo vsak dan po dokončanem obhodu. Ako bi v enem dnevu ne končali obhoda kake črte, se prične drugi dan obhod pri tisti točki, kjer je prejšnji dan nehal. Kakor smo že poročali, vodil bo komisijo c. kr. namestništveni svetnik Alojzij Fabiani. Komisija se snide prvičrat 15. decembra v Podbrdu ob 9. uri predpoludne; drugikrat pa 7. januarja 1903 pri Sv. Luciji ob istem času.

Ker je politični obhod jako važen uradni čin in se pozneje marsikaj ne dá več popraviti, kar bi se pri tej priliki lahko storilo, opozarjamo nanj vse one, ki so na katerikoli način pri tem prizadeji. Vsi oni, čez katerih zemljišča, ceste, steze, poti, potoke, potočke in vodotoke bode tekla železnica, naj se pri obhodu oglasijo na licu mesta in naj zahtevajo, da se jim to ohrani, oziroma naj se izrečejo, kako hočejo, da se jim nadomestijo poti, prehodi, ceste, mostovi itd., ki se jim vzamejo ali omejijo radi železnice. Kdor se ne oglasi in ne bo trdil in zahteval svojih pravic, jih lahko zgubi. Pri tem pa ne zadostuje, da kdo samo v veter govori, ampak mora biti zraven tudi po obhodu, ko se zapisnik piše in mora gledati, da pride njegova zahteva v zapisnik, katerega tudi podpiše.

Volitve v zavarovalnico proti nezgodam se zopet bližajo. Koncem decembra volijo svoje zastopnike 3. in 6. kategorija. Da Slovani, ki imajo v obveznih obrtnih podjetjih večino, ne podležejo zopet tako sramotno, kakor pri zadnjih volitvah, osnoval se je v Trstu poseben volilni odbor kakor odsek pol. društva „Edinost“. Temu odboru, ali pa naravnost njega predsedniku gosp. prof. Matku Mandiču, deželnemu poslancu v Trstu, naj se dološilajo vsi nasveti, vsa tozadevna vprašanja, kakor tudi glasovnice. Navedeni odbor daje drage volje vsa potrebna pojasnila ter naznani pravočasno kandidate za posamezne skupine.

Vsakdo, ki je opravice voliti, naj si šteje v svojo sveto dolžnost, da stori vse možno, da bode zavarovalnica v slovenskih deželah, zavarovalnica za Slo-vane — tudi po svojem odboru slovenska.

Mestni svet goriški. — V seji mestnega sveta Goriškega, ki se je vršila v torek, je bil vzprejet mestni proračun za l. 1903. Ta proračun izkazuje potrebščin v znesku 680.226 K. V pokritje teh stroškov se porabijo redni dohodki 240.363 K. Primankljev v znesku 439.863 K, se pokrije z dokladami, ki so sledeče: razjemninski davek 41%; na zemljarino 41%; na obrtni davek 52%; na dohodninski davek 52%; na obrtna podjetja, ki norajo pokladati javne račune 52%; na užitninski davek od vina 180%; na užitninski davek od mesa 84%, od vsakega hl piva, ki se potoči na drobno 3:40 K, od vsakega litra na drobno prodanih opojnih pijač 20 vinarjev.

Smrtnosen padec. — Mašinist Pozzetto, ki je bil v službi v hotelu „Pri južnem kolodvoru“, je v četrtek snalil električne svetilke. Pri tej priliki pa se je prelomil neki gnjil kol in Pozzetto padel je tako nesrečno na glavo, da je ostal na mestu mrtev.

Prihodnje zasedanje tukajšnjega porotnega sodišča prične dne 3. februarja 1903.

Še se najdejo postenjaki. — V ponedeljek je našel užigalec svetilk na kolodvoru južne železnice 380 K. Hitro je začel poizvedovati, kdo bi jih izgubil.

Ko je pa dotičnega našel in je bil ta neki italijanski delavec, ki se je vračal s svojo družino z dela domov v Italijo, izročil mu je užigalec denar, ne da bi od njega zahteval ali vsprejel najdenino.

Zadnji četrtlet tega meseca bi imel biti živinski semenj v Gorici. Ker bode letos prav ta dan Božič, obdržaval se bode semenj v soboto 27. decembra.

Kmetijsko društvo v Gorici. — V društveni zalogi je še na razpolago: 1. Tomaževa žlindra po 6 K 50 vin. kvintal od 10. januarja 1903 naprej. 2. Superfosfat razstopen v vodi po 5 K 80 vin. od 15. decembra 1902 naprej. 3. Kali-jev sulfat (potaša) po 26 K. 4. Amonijski sulfat po 28 K. 5. Bakreni vitriol po 49 K.

Vse pride na dan. — V sredi meseca julija t. l. je zmanjkala iz vojaškega skladišča, nahajajočega se v vojašnici na Travniku, civilna obleka vojaka Evgenija Schroedten. V istem času je zmanjkalo v istem skladišču tudi več debelih maj, ki se rabijo le v času vojske. Zasedovali in iskali so dolgoprstneža, pa zastoj. Te dni pa je zapazil nadesetnik Dvoršak ukraden civilno obleko na 27-letnem Josipu Rossacherju iz Gradca, ki je zadnji čas delal kot strugar v delavnici mizarskega mojstra Iv. Doljaka v Solkanu in ki je končal svojo vojaško službo s koncem preteklega meseca oktobra. Rossacher pa je bil prideljen prav takrat skladišču, ko se je izvršila zgoraj omenjena tatvina. Zato se je podal v petek nadesetnik Dvoršak v Solkan in je dal aretirati Rossacherja. Pri preiskavi so našli pri njem ne le ukradeno obleko, marveč tudi ukradene maje. Pripeljali so ga na policijo v Gorico. Tu pa je zapazil policijski nadzornik Janežič na Rossacherju jako fino suknjo. Rossacher je priznal, da je tudi to suknjo, ki je bila last stotnika Demetrija Brumarja, ukradel.

Ujeli so v petek v našem mestu zloglasnega tatu Jožefa Brešiča iz postonjskega okraja. Brešič je bil zaradi tatvine že večkrat obsojen in tudi večkrat izgnan iz Trsta, z Reke, iz Pulja in iz Gorice.

Tatvine. — Nekemu krčmarju na Placuti so ukradli slanino v vrednosti 3 K. — Stavbenemu mojstru A. R. na Franca Jožefa cesti sta bila ukradena dva komata v vrednosti 60 K. — Gospej E. T. stanujoči na telovadnem trgu, zmanjkala je zlata ura. — Lastniku nekega bazarja odnesli so raznega blaga in tudi več denarja. Škoda znaša več sto kron.

Mrzlek. — Goriški magistrat opusti torej nadaljno iskanje Mrzlekove vode. V nedeljo je imel montanistični nadzornik Tschebull neko predavanje o ti zadevi, katerega se je udeležil goriški župan in več mestnih staršev. Tschebull je nasvetoval, naj bi se kopalo še 200 m naprej. Mestni inženir Bresadola pa se je temu upiral. Njegovo dokazovanje je imelo ta vspeli, da se nadaljno iskanje Mrzlekove vode za sedaj opusti.

Prošnja. — Veselje je videti, kako željno sega naša šolska mladina po zabavnih knjigah vse prej kot bogate šolske knjižnice v „Šolskem Domu“ ter s pravim hrepenenjem pričakuje dan, določen za izposojevanje knjig. Ker pa je množina knjig za tak zavod še vedno jako pičila, zato se mora število res vnetih bralcev čedalje bolj krčiti, sicer bi bilo čtivo kmalu izčrpano. Č. rodoljubi in rodoljubkinje! posnemajte lanske požrtvovalne pomnoževalce šolske knjižnice, darovaje ji knjig. Vsako najmanjšo knjižico hvaležno sprejme

L. Koršič, knjižničarica.

Domač tat. — Sprevodniki vlakov, ki vozijo med Trstom, Korminom, Divačo, in Nabrežino in ki imajo stalno bivanje v teh krajih, kupili so v Trstu večkrat razni jestvin za svoje družine. Ali zgodilo se je, da so jim te reči večkrat zmanjkale. Pred odhodom vlakov postavili so jih ponavadi v železniški voz, ki je namenjen za glavnega sprevoznika, potem so pa šli vsak na svoje mesto opravljati svojo službo. Ker se je tatvina večkrat ponavljala, pritožili so se pri policijskem komisarju, ki ima službo na južnem kolodvoru. Ta pa je v četrtlet zvečer naložil nekemu redarju, naj od daleč opazuje pred odhodom vlaka zgoraj omenjeni železniški voz. In res je zapazil redar malo pred odhodom vlaka, kako je neki človek od nasprotne strani poskočil na ta voz ter odnesel z njega dva zavoja. Redar skoči za njim ter ga aretiraj. Bil je to neki težak južne železnice, ki je priznal, da je že drugokrat ukradel take stvari, ki so bile last sprevoznikov.

Že zopet otrok zgorel. — Vedno več se dogaja dandanes takih nesreč. Ni dovolj materam še, da jih kaznujejo ob takih prilikah. V četrtlet dne 4. t. m. pustila je neka mati Liden iz Oseka 4-letnega otroka samega doma pri ognju. V tem hipu pa, ker mater ni bila doma unela se je otroku, pri ognju stoječemu obleka. Ko je prišla mati domov, našla je otroka že vsega sežganega in olupljenega, kateri je dobro uro po tem umrl. O matere, matere, težek račun bode dajale radi svojih otrok, in zato pazite na nje.

Zborovanje učiteljskega društva v Ajdovščini. — Dne 4. dec. je došlo na shod 50 gospodov učiteljev in učiteljic. Navzoča sta bila tudi dež. poslanca Dr. Tuma in župnik Grča. Zborovanje je trajalo blizu dve uri. Zborovanje se je vršilo v znamenju pomirljivosti. Govorniki so pojasnili boj učiteljstva za zboljšanje gmojnega stanja. Poslanca sta pojasnila vsak svoje stališče ozir. klubov. Dr. Tuma je delil dež. zbor v 4 klube, v radikalni slovenski in italijanski in v klerikalni slovenski in italijanski, Grča je pa le po narodnosti delil dež. zbor. Konečno so bili zborovalci sploh zadovoljni z najnovejšim načrtom zakona.

Otvoritev postaje Šempeter pri Gorici za celotni promet. — Ta dosedaj le za osebni in prtljajni promet napravljena postaja Šempeter pri Gorici z dnem 1. oktobra t. l. otvorene krajevske železnice Gorica-Ajdovščina se je z dnem 5. grudnia 1902 izročila vsemu prometu.

Junico povozil vlak. — V sredo zvečer je povozil vlak vipavske železnice blizu prvaškega kolodvora junico, katero je gnal nekdo iz Rihemberga. Ko je zagledala namreč junica vlak, se je tako močno splasila, da se je iztrgala kmetu, ki jo je gonil na vrvi, iz rok. Pri tej priliki pa je tako nesrečno odskočila, da je prišla naravnost pod vlak.

Burja, in sicer nenavadno huda je v četrtlet in petek razsajala po vsem Primorskem, posebno po Vipavskem. Krasu in Trstu. V Trstu je povzročila več nesreč in škode. Babico Regino Polanc je burja vrgla ob tla, da je udarila z glavo ob vogal hiše in zgubila zavest, 25-letno Karlo Gerželj je vrgla ob zid. da je dobila nevarno rano na čelu. Čevljarja Karola Torcelo je vrgla, da je ostal nezavesten. Ivanu Tondiču je burja vrgla na noge težko desko in ga zelo poškodovala. Vse so prepeljali v bolnico. Poleg teh nesreč je burja napravila veliko škodo. Zažgala je vagon premoga, prevrnila vagon, težke vozove itd. Ves promet je moral počivati.

Železnica Videm-Kobarid. — V laški poslanski zbornici predlagal je poslanec Breda, naj laška vlada zgradi železnico iz Vidma proti Kobaridu v soški dolini.

Najdeno. — Jožef Lisjak iz Saksida je našel 9 t. m. pri Št. Petru denarnico v kateri je bilo nekaj denarja in pa važna listina. Kdor jo je zgubil, naj se oglasi pri g. župniku v Prvačini.

Občinski predurki. — C. kr. namestništvo v Trstu je te dni razposlalo županstvu okrožno, v kateri se določa, do kdaj morajo občine predložiti finančnemu ravnateljstvu prošnje, v katerih prosijo, da bi pobirale c. kr. davkarje njih občinske doklade. V smislu § 75 občinskega reda se morajo občinski predurki v občinskih zastopih skleniti in odobriti vsaj jeden mesec pred potekom leta. Finančnemu ravnateljstvu pa se morajo predložiti prošnje za pobiranje občinskih dokladov po davkarjih pred začetkom novega leta. V slučajih, ko so doklade tako visoke, da mora deželni odbor v njih pobiranje privoliti, morajo dotične občine deželnemu odboru predložiti dotične prošnje vsaj do 1. decembra vsakega leta, ker bi v nasprotnem slučaju na take prošnje ne jemali več ozira.

Kako se godi pri konkurzih liberalnih posojilnic. — Leta 1898. je prišla v konkurz melniška hranilnica na Češkem. Bila je liberalna, in naši liberalci nič ne vedo o njej. Še zdaj se vleče konkurz in pred nekaj dnevi je bil zopet občni zbor. Tu je advokat dr. Tieftrunk zahteval za svoje „delo“ in za vloge odškodnine 432.224 6 K. Strahovito so se kregali zaradi tega, in sprejeli komisarjev predlog. Konkurni upravitelj Jožef Legner je zahteval za svoje delo 88.903 K 97 h, to je po 80 kron na dan in poleg tega še mnogo tisoč vlog. Zopet strašanski ropot, zbili so mu zahvalo doli, da mu plačajo njegov trud p o

40 kron na dan. Legner je moral z občnega zbora, da ga niso pretepli. Tri ure je vladal velikanski krik. Mnogo ljudi prišlo ob svoje težko prihranjene novce.

Kako se gospodari z bivšim cerkvenim imetjem. — Samostan sv. Jurija v Pragi je država vzela cerkvi in ga izročila upravi verskega zaklada. Zanimivo je, kako zdaj z njim gospodarijo državni uradniki. Samostan so dali v najem vojnemu erarju, kateri je v njem nastanil vojaki in plača na leto 2000 kron najemnine. Vojaki pa v njem tako gospodarijo, da stane vzdrževanje poslopja z vsemi popravami 6000 kron. Tako je dal verski zaklad samostan vojaški upravi zastoj za vojašnico in mu plačuje še 4000 kron na leto po vrhu. Potem se pač ni čuditi, če pravi država, da je verski zaklad pasiven. Rekli so včasih, da ima cerkev „mrtno roko“ in ne zna gospodariti. Tu pa se vidi, kako gospodari „živa roka“.

Trgovinska zbornica v Trstu je naročila svojemu predsedniku, naj gre k namestniku Gočesu in naj izposluje, da ne bo policija odstranjevala iz Trsta brezposelnih delavcev. „Il Sole“ pa piše: Ne zadošča samo pošiljati brezposelnih delavcev čez mejo, ker nimajo štirih kron, temveč vlada naj doseže, da ne bodo več sprejemali tujcev na raznih podjetjih v Trstu in sicer na onih, katera so ustanovljena in vzdrževana z občinskim denarjem. Vlada naj izposluje, da bodo pri zgradbah avstrijskih vojnih ladij nastavljeni samo avstrijski državljani, da ne bodo romale obresti avstrijskega kapitala po raznih laških „regionih“ in bogatile laške dežele.

Trst in Italija. — Tržaški župan Sandrinelli poslal je beneškemu županu v Italijo sledečo brzojavko: „V dnevu, ko daje Trst ime Karla Goldoni-ja, enemu svojih gledališč in ime Giacinta Gallina jedni ulici, spominja se Benetk, slavne matere prvaka italijanske umetnosti in njenega najslavnejšega predstavitelja“. — V Trstu se res nič ne zgodi, čemur bi ne bili zadovoljni v Italiji. In v tem jih podpira slavna c. kr. avstrijska vlada!

Okrožno sodišče na Voloskem. — Občinsko starešinstvo je te dni sklenilo, zaprositi pravosodno ministerstvo, da se osnuje na Voloskem okrožno sodišče. Delokrog tega okrožnega sodišča bi se raztezal čez celo Liburnijo in pa čez kvarnerske otoke.

Odlikovan obrtnik. — Letos je bila v Londonu velika strokovna razstava in sicer iz pekove stroke. Te razstave se je udeležil tudi v naših krajih znani gosp. Milan Draganeč, pekovski mojster v Zagrebu, ter razstavil svoje dobro znano zdravstveno pecivo „Danica“. Poverjeništvu londonske razstave za razdelitev odlikovanj je podelilo gosp. Dragancu najvišje odlikovanje, namreč krasno diplomu in zlato svetinjo za zasluge.

Afera Wolf-dr. Schalk. — V soboto zvečer se je pred porotnim sodiščem v Mostu doigrala umazana vsenemška igra Wolf dr. Schalk. Dr. Schalk je bil obsojen na 800 K globe ter moral plačati dve tretjini pravnih stroškov. Jedno tretjino pa mora plačati Wolf. Ta pravda je prikazalo to vsenemško svojad v najgrši in najodurnejši luči. Značilno je pa za naše avstrijske razmere, da so mogli ljudje a la Wolf in dr. Schalk imeti toliko vpliva na naše parlamentarne razmere, ter, da so se vse druge nemške stranke toliko časa uklanjale terorizmu te vrste ljudi.

Pazite na svetilke. — Dekla slaščičarja Muhrmayerja v Ljubljani je v torek pihnila v gorečo svetilko, da jo ugasne. Svetilka je eksplodirala in goreči petrolej se je razlil deklji po obleki. Hipoma je bila deklja obleka v ognju. Na pomoč je prihitela Muhrmayerjeva gospa, kateri se je posrečilo udušiti ogenj.

Slovenski delavci v Gradcu so osnovali slov. krščansko izobraževalno društvo „Domovina“. Dne 30. novembra je bil dobro obiskani ustanovni shod. V dobro premišljenem govoru je naš rojak filozof g. Žigon pojasnil namen in potrebo novega društva. Pristopilo je lepo število slovenskih delavcev v Gradcu.

Ubit stotnik. — Na Dunaju je oddelek vojakov bosanskega polka sekal neko drevo na važbališču. Drevo je padlo na prisotnega stotnika Evgena Klemenčiča in ga ubilo.

Nove slovenske razglednice. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je zopet izdala jako krasne slovenske razglednice, predstavljajoč Slovenko z vibrajočo narodno zastavo v jedni roki ter z lavorjevim vencem v drugi. Razglednice so jako ukusno in zelo lepo izvršene. Ker se tudi lahko vtisne razgled in pozdrav iz različnih krajev, so za vsak kraj primerne ter jih vsem Slovencem toplo priporočamo.

Od delavca do milijonarja. V Ottavi v Ameriki je umrl veliki industrijalec Kely. Zapustil je 250 milijonov dolarjev, v Kanado je prišel kot reven delavec.

Starl ženini. — V Stankovi na Češkem je „mlad“ par stopil v zakon. Ženin je bil 84 letni godec Jožef Hejda, ki se je četrtič poročil; 77 letna nevesta pa je v petič stopila v zakon.

Za kratek čas.

Šaljivi tatovi. — Kakor poroča vrli „Naš Dom“ se je nedavno v Čakovcu dogodila tatvina, ki je gospodarja samega spravila v smeh. Tatovi so po (Dalje na četrti strani.)

Štev. 366

D.

Razglas.

Podpisano ravnateljstvo naznanja, da je prečastito varstvo zastavljavnice in z njo združene hranilnice v povzdigo zmiraj večjega koristonosnega nalaganja in sledečo množitev malih prihrankov, je sklenilo z odlokom dd. 9. novembra t. l. št. 470/M. P. od 1. januarja 1903 naprej premembo člena 3. in deloma tudi člena 4. pravil hranilnih vlog, ki se bodeta glasila.

Člen 3. Obresti tekó od prvega do zadnega dne vsake polovice meseca, zatorej se ona polovica meseca ne računa v kateri se je vloga izvršila po 1. oziroma po 16. ali če se je dvignila pred 15. ali 30. v mesecu.

Člen 4. S koncem junija in konec decembra vsacega leta prištejejo se dotekle obresti v povisek glavnice; toda to le za dobo 20 let in po preteku istih smatrala se bo glavnica kot pologa, zatorej neha prištevanje dotičnih obresti.

Ravnateljstvo zastavljavnice in z njo združene hranilnice.

V Gorici, dne 27. novembra 1902

ravnatelj
Fabris.

ZAHVALA.

Za prisrčne, tolažljive izraze sočutja o boleznih in smrti naše predrage gospe

Marije Premrou rojene Mencinger
soproge c. k. notarja

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri sprevodu blage pokojnice k večnemu počitku, za ginljivo petje, za darovane vence, sploh za vse prikaze milega sožalja izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa še častitim gospodom duhovnikom, uradnikom in meščanom v Krškem svojo najiskrenejšo zahvalo.

Krško dne 9. decembra 1902.

Žalujoči obitelji

Premrou v Kobaridu

Mencinger v Krškem.

noči prišli v gosnjak kmeta Kosa ter mu odnesli vse goske, samo enega gosaka so mu pustili. Temu gosaku so populili vse perje na vratu ter mu nanj obesili listek s sledečim napisom:

Dobro jutro, gospod Kos,
Ste li obuti ali bos?
V tej noči so moje žene
Vse na ražnju že pečene!

S tem listkom je primarširal v jutro gosak na dvorišče ter s svojim gaganjem naznanil gospodarju, kaki gostje se bili po noči na obisku.

Nekemu angleškemu župniku je bil ukraden na nekem shodu dežnik. Ker ni bil nihče drugi navzoč, kakor ljudje njegove župnije, je vedel, da ga je eden njegovih župljanov pomotoma vzel. V nedeljo potem je imel pridigo, v kateri je karal tatinstvo, ter končno rekel: „Ako je eden izmed vas moj dežnik vzel, naj ga prinese nazaj. Če se pa javno sramuje, naj ga vrže po noči čez ograjo na moj vrt.“ Drugo jutro je našel župnik 46 dežnikov na svojem vrtu.

Službe išče

priden hlapec, lepega vedenja. Več pove na upravništvo.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Kleparski mojster

Karol Pipan,

v Preserjih pri Komnu

sprejema vsakovrstna kleparska dela pri novih stavbah, kakor tudi popravila pri starih poslopih pod ugodnimi pogoji. — Nadalje izdeluje tudi raznovrstne pohišne in vrtno posode. Priporoča se za mnogobrojna naročila.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetinjo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubše.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. šte. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Pri Velodromu

Goriško pivo

na prodaj po 16 kr. liter.

PETER COTIČ

čevljarski mojster

v Gorici, Gosposka ulica št. 14.
priporoča svojo delavnico.

Podpisani posestnik prodaja črno in belo vino po najnižjih cenah hl od 20 K naprej. Postrežba točna ob vsakem času. Kdor želi, pripelje se mu naročeno vino tudi na dom. — K obilni naročitvi priporoča se s spoštovanjem

Josip Toroš,

Via Ponte Isonzo št. 6.

Sadarsko in vinarsko društvo
za Brda v Gorici

Prodaja naravne in prstne
briske pridelke po zmernih
cenah.

Zaloga pristnih vin:
burgundeca, rizlinga, modre
frankinje in drugih.

DESERTNA VINA.

Sedež društva je:
Gorica, ulica Barzeliini št. 20.

Najboljša krma za živino
je

KOKOVA ZMES

katera se sedaj rabi kot hrana
za živino in zlasti za isto, ki
daje mleko, potrjeno od

prof. dr. Pott-a
v Monakovem (Bavarsko).

Dobiva se na prodaj edino
pri trgovcu

Josipu Komelu,

ulica proti Soškemu mostu
št. 67 (prej K. Sirk) in podruž-
nici v Stolni ulici št. 4.

Uzorci z navodili se razpošiljajo
brezplačno.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Pado-
vanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč
teh kapljic je ne-
prekosljiva. — Te
kapljice uredijo
redno prebav-
ljanje, če se jih
dvakrat na dan
po jedno žličico
popije. — Okrepé
želodec, storé, da
sgine v
kratkem času
omotica in ži-
vočna lenost (mrtvost). Te kap-
ljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih le-
karnah na svetu. Za naročitve
in pošiljate pa jedino le v
lekarni

CRISTOFOLETTI
v Gorici.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za
izdelovanje cerkvenih posod in
orodja. Pripravo cerkvenega o-
rodja olajšuje revnim cerkvam
s tem, da daje tudi na obroke.
Obroke si pa preč. p. n. gospod
naročevalce sam lahko določi.

Podpisani priporoča slavnemu ob-
činstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, raz-
lične moke iz Majdičevega mлина v Kranju,
nadalje ima tudi raznovrstne pijače na
primer: francoski Cognac, pristni
kranjski brinjevec, domači tropinovec,
fini rum, različna vina, goršice (Senf.)
Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove
užigalice. — V zalogi se dobé tudi te-
stenine trdke Žnidaršič & Valenčič v
Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko
spadajoče blago. — Postrežba točna in
po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši)

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,
sprejema hranilne vloge, katere o-
brestuje po 4 1/2 % polumesečno;
nevzdržene obresti pripisuje konec leta
h glavnici. Rentni davek plačuje poso-
jilnica sama.

Daje posojila udom na osebni
kredit po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %.

Sprejema člane z glavnimi de-
leži po 200 K in z opravnimi
deleži po 2 K.

Odvarja članom tekoče račune,
katere obrestuje po dogovoru. Za nala-
ganje in vračanje so na razpolago po-
ložnice c. kr. poštne hranilnice, tako da
je mogoče poslati denar brez poštnih
stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12.
ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrčkih
tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniiji,
izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nirnberškega in
drobnega blagater tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjske, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kra-
marje, krošnjarje, prodajalce po sejmi
in trgih ter na deželi.

Nova delavnica

cerkvenih posod
in orodja.

Gorica, magistratna ulica št. 8.

Podpisani vsoda si naznaniti preč.
duhovščini, da je odprl novo delavnico
cerkvenih posod ter se priporoča za na-
roče svečnikov, svetilnic itd. v vsakovrstni
kovini in v vsakem slogu po najnižjih
cenah.

Ker še nima ilustrovanih cenikov,
pošlje po želji preč. duhovščini obrise raz-
nih posod in orodja.

Priporoča se tudi za popravljanje
rabljenih reči, jih zopet posrebi in pozlati
tako, da dobijo prvotno stanje.

Izdeluje strelovođe po najboljših iz-
najdbah in popravlja že rabljene.

Udani

Franc Leban,

srebrar.

Čebelno-voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost

jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za po-
grebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga među pitanec in navadni po zelo
nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za blizajočo se
letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati,
Voille de Lanie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki
ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves,
blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna,
hlačevine, volnenih odelj, kovtrov, srajc, bombaževiu, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborno perilo, katero se razprodaja 15 %
pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki,
zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.